

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 2ας Δεκεμβρίου 2004

για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες για την περίοδο 2005-2010

(2004/904/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 2 στοιχείο β),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Μία κοινή πολιτική στον τομέα του ασύλου, που συμπεριλαμβάνει ένα κοινό ευρωπαϊκό καθεστώς ασύλου, αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος συνίσταται στην προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ανοιχτού σε εκείνους που ωθούνται από τις περιστάσεις αναζήτησης νόμιμα προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (2) Η εφαρμογή της πολιτικής αυτής θα πρέπει να βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και προϋποθέτει την ύπαρξη μηχανισμών που προορίζονται να εξασφαλίσουν ισορροπία μεταξύ των κρατών μελών στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την υποδοχή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτής. Προς το σκοπό αυτό ιδρύθηκε, με την απόφαση 2000/596/ΕΚ ⁽³⁾, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες, για την περίοδο 2000 έως 2004.
- (3) Είναι αναγκαίο να θεσπισθεί ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες, εφεξής «Ταμείο», για την περίοδο 2005 έως 2010, προκειμένου να εξασφαλίζει τη συνεχή αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της προσφάτως θεσπισθείσας κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του ασύλου, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της πρώτης φάσης του Ταμείου για την περίοδο 2000 έως 2004.

(4) Είναι απαραίτητο να υποστηρίζονται οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη, για την παροχή στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες, κατάλληλων όρων υποδοχής, και για την εφαρμογή αμερόληπτων και αποτελεσματικών διαδικασιών ασύλου, με σκοπό να προστατεύονται τα δικαιώματα των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας.

(5) Η ένταξη των προσφύγων στην κοινωνία της χώρας στην οποία έχουν εγκατασταθεί αποτελεί έναν από τους στόχους της σύμβασης της Γενεύης, της 28ης Ιουλίου 1951, περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως συμπληρώθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967. Τα άτομα αυτά πρέπει να είναι σε θέση να συμμερίζονται τις αξίες που προβλέπονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει, προς το σκοπό αυτό, να υποστηρίζεται η δράση των κρατών μελών για την προώθηση της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ένταξής τους, στο βαθμό που αυτή συμβάλλει κυρίως στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της οποίας η διατήρηση και η ενίσχυση συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των θεμελιωδών στόχων της Κοινότητας που αναφέρονται στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της συνθήκης.

(6) Είναι προς όφελος τόσο των κρατών μελών όσο και των ενδιαφερόμενων ατόμων να παρέχεται η δυνατότητα στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες, οι οποίοι γίνονται δεκτοί να διαμείνουν στο έδαφος των κρατών μελών, να έχουν τη δυνατότητα να καλύπτουν τις βιοτικές ανάγκες τους με τους καρπούς της εργασίας τους σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών κοινοτικών μέσων.

(7) Τα μέτρα που τυγχάνουν της συνδρομής των διαρθρωτικών ταμείων καθώς και τα άλλα κοινοτικά μέτρα στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης δεν είναι επαρκή από μόνα τους για να προωθήσουν αυτή την ένταξη, ως εκ τούτου, ενδεδειγμένο να υποστηρίζονται ειδικά μέτρα για να παρέχεται η δυνατότητα στους πρόσφυγες και εκτοπισθέντες να επωφελούνται πλήρως από τα εφαρμοζόμενα προγράμματα.

(8) Απαιτείται συγκεκριμένη βοήθεια για τη δημιουργία ή τη βελτίωση των όρων που επιτρέπουν στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες οι οποίοι το επιθυμούν, να αποφασίζουν, έχοντας πλήρη συνείδηση της πραγματικότητας, να εγκαταλείψουν το έδαφος των κρατών μελών και να επιστρέψουν στη χώρα τους.

(9) Ενέργειες που αφορούν οργανισμούς δύο ή περισσότερων κρατών μελών και ενέργειες που παρουσιάζουν κοινοτικό ενδιαφέρον στον τομέα αυτό θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για υποστήριξη από το Ταμείο και οι ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών θα πρέπει να ενθαρρύνονται για να προσδιορίζονται και να προωθούνται οι πλέον αποτελεσματικές πρακτικές.

⁽¹⁾ Γνώμη η οποία διατυπώθηκε στις 20 Απριλίου 2004 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 241 της 28.9.2004, σ. 27.

⁽³⁾ ΕΕ L 252 της 6.10.2000, σ. 12.

- (10) Θα πρέπει να συσταθεί ένα χρηματοοικονομικό αποθεματικό με σκοπό να τίθενται σε εφαρμογή επείγοντα μέτρα για να χορηγείται προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής προσφύγων σύμφωνα με την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων⁽¹⁾.
- (11) Με σκοπό να υλοποιηθεί χρηματοοικονομική αλληλεγγύη κατά τρόπο αποτελεσματικό και αναλογικό και λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που αποκτήθηκε από τη λειτουργία του Ταμείου, κατά το διάστημα 2000 έως 2004, θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται οι ευθύνες της Επιτροπής και των κρατών μελών για την εφαρμογή και τη διαχείριση του Ταμείου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν τις κατάλληλες εθνικές αρχές για τον σκοπό αυτό, τα καθήκοντα των οποίων θα πρέπει να καθορισθούν.
- (12) Η υποστήριξη που παρέχεται από το Ταμείο θα είναι πιο αποτελεσματική και καλύτερα εστιασμένη, εάν η συγχρηματοδότηση των επιλέξιμων ενεργειών βασίζεται σε δύο πολυετή προγράμματα και σε ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που εκπονούνται από κάθε κράτος μέλος ανάλογα με την κατάσταση του και τις ανάγκες που διαπιστώνονται.
- (13) Είναι δίκαιο να κατανέμονται οι πόροι ανάλογα με το βάρος που αναλαμβάνει κάθε κράτος μέλος ως απόρροια των προσαπειών που καταβάλλει για την υποδοχή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων που χαίρουν διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων.
- (14) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽²⁾.
- (15) Μία από τις εγγυήσεις αποτελεσματικότητας των ενεργειών που υποστηρίζονται από το Ταμείο συνίσταται στην αποτελεσματική παρακολούθηση. Θα πρέπει να καθορισθούν οι όροι που διέπουν την εν λόγω παρακολούθηση.
- (16) Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής στον τομέα του δημοσιονομικού ελέγχου, θα πρέπει να καθιερωθεί συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής σε αυτόν τον τομέα.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τους διακανονισμούς για την εφαρμογή και την ποιότητα της εκτέλεσης. Είναι αναγκαίο να καθορισθεί η αρμοδιότητα των κρατών μελών σε θέματα ποινικής δίωξης και διόρθωσης των παρατυπιών και των παραβάσεων καθώς και η αρμοδιότητα της Επιτροπής σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των κρατών μελών προς τις υποχρεώσεις τους.
- (18) Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των ενεργειών που στηρίζει το Ταμείο εξαρτώνται επίσης από την αξιολόγησή τους. Οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής στο θέμα αυτό καθώς και οι διακανονισμοί που εγγυώνται την αξιοπιστία της αξιολόγησης, θα πρέπει να διευκρινισθούν σαφώς.
- (19) Οι ενέργειες θα πρέπει, αφενός, να αξιολογούνται με σκοπό την ενδιάμεση επανεξέταση και εκτίμηση των συνεπειών τους και, αφετέρου, να ενταχθεί η διαδικασία αξιολόγησης στους διακανονισμούς για την παρακολούθηση των ενεργειών.
- (20) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας απόφασης, ήτοι η προώθηση της ισορροπίας μεταξύ των κρατών μελών στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την υποδοχή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων, δεν δύναται να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (21) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε την επιθυμία του να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (22) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ιρλανδία κοινοποίησε την επιθυμία της να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (23) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(1) ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12.

(2) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Άρθρο 1

Ίδρυση και στόχοι

1. Ιδρύεται, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2005 έως 31 Δεκεμβρίου 2010, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, εφεξής καλούμενο «Ταμείο».

2. Σκοπός του Ταμείου είναι να υποστηρίζει και να ενθαρρύνει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την υποδοχή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτής, με τη συγχρηματοδότηση των ενεργειών που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία που ισχύει στους συγκεκριμένους τομείς.

Άρθρο 2

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εκτέλεση του Ταμείου από 1ης Ιανουαρίου 2005 έως 31 Δεκεμβρίου 2006 ανέρχεται σε 114 εκατομμύρια ευρώ.

2. Οι ετήσιες πιστώσεις του Ταμείου εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Άρθρο 3

Ομάδες-στόχοι των ενεργειών

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι ομάδες-στόχοι αποτελούνται από τις ακόλουθες κατηγορίες:

1. υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς στους οποίους έχει αναγνωρισθεί το καθεστώς που καθορίζεται από τη σύμβαση της Γενεύης, της 28ης Ιουλίου 1951, περί του καθεστώτος των προσφύγων και το πρωτόκολλό της του 1967 και οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί να διαμένουν ως πρόσφυγες σε ένα από τα κράτη μέλη,
2. υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς στους οποίους χορηγείται κάποια μορφής επικουρική προστασία κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας⁽¹⁾,
3. υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, οι οποίοι έχουν ζητήσει να τους χορηγηθεί κάποια από τις μορφές προστασίας που αναφέρονται στα σημεία 1 και 2,

4. υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, οι οποίοι απολαύουν καθεστώτος προσωρινής προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2001/55/ΕΚ.

Άρθρο 4

Ενέργειες

1. Το Ταμείο υποστηρίζει ενέργειες στα κράτη μέλη σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- a) τους όρους υποδοχής και τις διαδικασίες ασύλου·
- β) την ένταξη των αναφερομένων στο άρθρο 3 προσώπων, των οποίων η παραμονή στο κράτος μέλος έχει διαρκή και σταθερό χαρακτήρα·
- γ) την εκούσια επιστροφή των αναφερομένων στο άρθρο 3 προσώπων, υπό την προϋπόθεση ότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν έχουν αποκτήσει νέα υπηκοότητα και δεν έχουν εγκαταλείψει την επικράτεια του κράτους μέλους.

2. Οι ενέργειες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρέπει να υποστηρίζουν ιδίως την εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας και της μελλοντικής κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του κοινού ευρωπαϊκού καθεστώτος για το άσυλο.

3. Οι ενέργειες λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι, οι άγαμοι γονείς που έχουν ανήλικα τέκνα και πρόσωπα που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.

Άρθρο 5

Επιλέξιμες εθνικές ενέργειες όσον αφορά τους όρους υποδοχής και τις διαδικασίες ασύλου

Είναι επιλέξιμες από το Ταμείο ενέργειες όσον αφορά τους όρους υποδοχής και τις διαδικασίες ασύλου, και ιδίως:

- a) υποδομές ή υπηρεσίες στέγασης·
- β) παροχή υλικής ενίσχυσης, ιατρικής και ψυχολογικής περίθαλψης·
- γ) κοινωνική μέριμνα, ενημέρωση ή παροχή βοήθειας κατά τα διοικητικά διαβήματα·
- δ) παροχή νομικής και γλωσσικής βοήθειας·
- ε) εκπαίδευση, γλωσσική κατάρτιση και άλλες πρωτοβουλίες σύμφωνες με την κοινωνική θέση του ατόμου·

⁽¹⁾ ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

- στ) παροχή υπηρεσιών στήριξης, όπως η μετάφραση και η κατάρτιση για τη βελτίωση των όρων υποδοχής καθώς και της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των διαδικασιών ασύλου·
- ζ) πληροφόρηση των τοπικών κοινοτήτων, οι οποίες θα έχουν σχέση αλληλεπίδρασης με όσους γίνονται δεκτοί στη χώρα υποδοχής·

Άρθρο 6

Επιλέξιμες εθνικές ενέργειες που αφορούν την ένταξη

Είναι επιλέξιμες από το Ταμείο, ενέργειες που αφορούν την ένταξη στην κοινωνία των κρατών μελών των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθώς και των μελών της οικογενείας τους, και ιδίως:

- α) παροχή συμβουλών και βοήθειας σε τομείς, όπως η στέγαση, τα μέσα διαβίωσης, η ένταξη στην αγορά εργασίας, η ιατρική, ψυχολογική και κοινωνική περίθαλψη·
- β) ενέργειες που διευκολύνουν την προσαρμογή των δικαιούχων στην κοινωνία του κράτους μέλους, σε κοινωνικοπολιτιστικό επίπεδο, καθώς και τη συμμετοχή τους στις αξίες που κατοχυρώνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- γ) ενέργειες που προωθούν τη διαρκή και βιώσιμη συμμετοχή στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή·
- δ) μέτρα για την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση, την αναγνώριση προσόντων και πτυχίων·
- ε) ενέργειες με σκοπό να προωθηθεί η χειραφέτηση και η αυτονομία των προσώπων αυτών·
- στ) ενέργειες που προωθούν την ουσιαστική επαφή και τον εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ των προσώπων αυτών και της κοινωνίας υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που προωθούν τη συμμετοχή βασικών εταίρων, όπως το ευρύ κοινό, οι τοπικές αρχές, οι ενώσεις προσφύγων, οι ομάδες εθελοντών, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και η ευρύτερη κοινωνία των πολιτών·
- ζ) μέτρα για την απόκτηση προσόντων από τα πρόσωπα αυτά, συμπεριλαμβανομένης της γλωσσικής κατάρτισης·
- η) ενέργειες που προωθούν την ισότητα, όσον αφορά την πρόσβαση των προσώπων αυτών στους δημόσιους φορείς και την έκβαση των σχετικών διαβημάτων τους.

Άρθρο 7

Επιλέξιμες εθνικές ενέργειες που αφορούν την εκούσια επιστροφή

Είναι επιλέξιμες από το Ταμείο, ενέργειες που αφορούν την εκούσια επιστροφή, και ιδίως:

- α) υπηρεσίες ενημέρωσης και παροχής συμβουλών σχετικά με πρωτοβουλίες ή προγράμματα εκούσιας επιστροφής·
- β) ενημέρωση σχετικά με την κατάσταση στις χώρες ή περιφέρειες καταγωγής ή προηγούμενης συνήθους διαμονής·
- γ) γενική ή επαγγελματική κατάρτιση και παροχή βοήθειας για την επανένταξη·
- δ) ενέργειες κοινοτήτων ατόμων προερχομένων από τη χώρα καταγωγής και κατοικούντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες διευκολύνουν την εκούσια επιστροφή των προσώπων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση·
- ε) ενέργειες που διευκολύνουν την οργάνωση και την εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων εκούσιας επιστροφής.

Άρθρο 8

Κοινοτικές ενέργειες

1. Επιπροσθέτως των προβλεπόμενων στα άρθρα 5, 6 και 7 σχεδίων, και κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής, οι διαθέσιμοι πόροι του Ταμείου μπορούν να χρησιμοποιούνται έως 7 % κατ' ανώτατο όριο για να χρηματοδοτούν διεθνικές ή κοινοτικού ενδιαφέροντος ενέργειες στον τομέα της πολιτικής ασύλου και των μέτρων που εφαρμόζονται στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες, κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2.
2. Οι επιλέξιμες κοινοτικές ενέργειες αφορούν κυρίως τους ακόλουθους τομείς:

α) την προώθηση της κοινοτικής συνεργασίας κατά την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και των βέλτιστων πρακτικών·

β) την υποστήριξη της δημιουργίας διεθνικών δικτύων συνεργασίας και πιλοτικών σχεδίων βασισμένων σε διεθνικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ φορέων που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, που έχουν σκοπό να προωθούν την καινοτομία, να διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών και να βελτιώνουν την ποιότητα της πολιτικής ασύλου·

γ) την υποστήριξη διακρατικών δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού όσον αφορά την ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου και την κατάσταση και τις περιστάσεις των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 3·

δ) την υποστήριξη της διάδοσης και ανταλλαγής πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, για τις βέλτιστες πρακτικές και άλλες πτυχές του Ταμείου.

3. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που ορίζει τις προτεραιότητες των κοινοτικών ενεργειών θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

Επείγοντα μέτρα

1. Σε περίπτωση εφαρμογής μηχανισμών προσωρινής προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2001/55/ΕΚ, το Ταμείο χρηματοδοτεί επίσης, εκτός από τις ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 4 και χωριστά προς αυτές, μέτρα προς όφελος των κρατών μελών.

2. Τα επιλέξιμα επείγοντα μέτρα καλύπτουν τα ακόλουθα είδη ενεργειών:

- α) την υποδοχή και τη στέγαση·
- β) την προμήθεια ειδών διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένης της σίτισης και της ένδυσης·
- γ) την ιατρική, ψυχολογική ή άλλη περιθαλψή·
- δ) τα έξοδα του προσωπικού και της διοίκησης που συνεπάγεται η υποδοχή των οικείων προσώπων και η εφαρμογή των μέτρων·
- ε) τα έξοδα υλικοτεχνικής υποστήριξης και μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Άρθρο 10

Εφαρμογή

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και θεσπίζει κάθε απαραίτητο κανόνα εφαρμογής.

Άρθρο 11

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.
4. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 12

Αντίστοιχες αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή:

α) θεσπίζει τις κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 2, που αφορούν τις προτεραιότητες των πολυετών προγραμμάτων τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 15 και κοινοποιεί στα κράτη μέλη τα ενδεικτικά κονδύλια του Ταμείου·

β) διασφαλίζει, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν εύρυθμα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και ότι αυτά λειτουργούν ομαλά, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα κοινοτικά κονδύλια χρησιμοποιούνται με τρόπο αποτελεσματικό και ορθό. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εκ των προτέρων εξέταση, βάσει δικαιολογητικών ή με επιτόπου ελέγχους, των εφαρμοζομένων διαδικασιών, των συστημάτων ελέγχου, των λογιστικών συστημάτων και των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων που ακολουθούνται από τις αρμόδιες αρχές. Η Επιτροπή επανεξετάζει τις διαδικασίες ή τα συστήματα επ' ευκαιρία οποιασδήποτε ουσιαστικής μεταβολής·

γ) εφαρμόζει τις κοινοτικές ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 8.

2. Τα κράτη μέλη:

α) είναι υπεύθυνα να εφαρμόζουν τις εθνικές ενέργειες που υποστηρίζονται από το Ταμείο·

β) λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική λειτουργία του Ταμείου σε εθνικό επίπεδο και εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων όσον αφορά την πολιτική ασύλου μερών σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές·

γ) διορίζουν την αρμόδια αρχή για να διαχειρίζεται τα εθνικά σχέδια που υποστηρίζονται από το Ταμείο σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·

δ) είναι αρμόδια σε πρώτο βαθμό για το δημοσιονομικό έλεγχο των ενεργειών και εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα διαχείρισης και οι έλεγχοι εφαρμόζονται κατά τρόπο που να εγγυάται την ορθή και αποτελεσματική χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων. Διαβιβάζουν στην Επιτροπή περιγραφή των συστημάτων αυτών·

ε) πιστοποιούν ότι οι δηλώσεις δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή είναι ακριβείς και εξασφαλίζουν ότι προκύπτουν από λογιστικά συστήματα τα οποία βασίζονται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά·

στ) συνεργάζονται με την Επιτροπή για τη συλλογή των απαιτούμενων για την εφαρμογή του άρθρου 17 στατιστικών.

3. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη:

α) είναι υπεύθυνη για τη διάδοση των αποτελεσμάτων των ενεργειών που ανελήφθησαν κατά τη φάση 2000-2004 του Ταμείου και εκείνων που θα εφαρμοσθούν κατά τη φάση 2005-2010·

- β) εξασφαλίζει την παροχή της κατάλληλης ενημέρωσης, δημοσιότητας και παρακολούθησης των ενεργειών που υποστηρίζονται από το Ταμείο·
- γ) εξασφαλίζει τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα των ενεργειών με άλλες σχετικές κοινοτικές πολιτικές, πράξεις και πρωτοβουλίες.

Άρθρο 13

Αρμόδιες αρχές

1. Κάθε κράτος μέλος διορίζει μια αρμόδια αρχή η οποία αποτελεί το μόνο συνομιλητή της Επιτροπής. Η αρχή είναι λειτουργικό όργανο του κράτους μέλους, ή εθνικός δημόσιος οργανισμός. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αναθέτει ορισμένα ή όλα τα εκτελεστικά της καθήκοντα σε άλλη δημόσια διοικητική υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους και αναλαμβάνει αποστολή δημόσιας υπηρεσίας. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος ορίζει διαφορετική από το ίδιο αρμόδια αρχή, καθορίζει όλους τους διακανονισμούς που διέπουν τις σχέσεις του με αυτήν καθώς και τις σχέσεις της αρχής αυτής με την Επιτροπή.

2. Ο οργανισμός που διορίζεται ως αρμόδια αρχή ή κάθε εξουσιοδοτημένη αρχή πρέπει να πληροί τις ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) να έχει νομική προσωπικότητα, εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποτελεί λειτουργικό όργανο του κράτους μέλους·

β) να έχει οικονομική δυνατότητα και ικανότητες διαχείρισης ανάλογες με το μέγεθος των κοινοτικών κεφαλαίων τα οποία οι αρμόδιες αρχές καλούνται να διαχειρισθούν και που θα τους επιτρέψουν να εκπληρώνουν δεόντως τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση των κοινοτικών κεφαλαίων.

3. Τα καθήκοντα των αρμόδιων αρχών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) διαβούλευση με τους αρμόδιους εταίρους με σκοπό την κατάρτιση του πολυετούς προγραμματισμού·

β) διοργάνωση και δημοσιότητα των προσκλήσεων υποβολής προφορών και προτάσεων·

γ) διοργάνωση των διαδικασιών επιλογής και ανάθεσης των συγχρηματοδοτήσεων από το Ταμείο, τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας και της ισότητας μεταχείρισης, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή κάθε σύγκρουσης συμφερόντων·

δ) εξασφάλιση συνοχής και συμπληρωματικότητας μεταξύ των συγχρηματοδοτήσεων του Ταμείου και εκείνων που προβλέπονται στο πλαίσιο άλλων αντίστοιχων εθνικών και κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων·

ε) διοικητική, συμβατική και οικονομική διαχείριση των ενεργειών·

στ) δραστηριότητες ενημέρωσης και παροχής συμβουλών· διάδοση των αποτελεσμάτων·

ζ) παρακολούθηση και αξιολόγηση·

η) συνεργασία και επαφές με την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών.

4. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην αρμόδια αρχή ή σε κάθε εξουσιοδοτημένη αρχή τους κατάλληλους πόρους ώστε να συνεχίσουν να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους σωστά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο. Οι δραστηριότητες εφαρμογής μπορούν να χρηματοδοτούνται δυνάμει των διακανονισμών περί τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 18.

5. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11, παράγραφος 2, τους κανόνες που αφορούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων διοικητικής και δημοσιονομικής διαχείρισης των εθνικών σχεδίων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

Άρθρο 14

Κριτήρια επιλογής

Η αρμόδια αρχή προβαίνει σε επιλογή των σχεδίων με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

α) την κατάσταση και τις ανάγκες στο κράτος μέλος·

β) τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας των δαπανών, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των ατόμων που αφορά το σχέδιο·

γ) την εμπειρία, την εμπειρογνομosύνη, την αξιοπιστία και την οικονομική συμμετοχή του αιτούντος τη χρηματοδότηση οργανισμού και κάθε οργανισμού εταίρου·

δ) τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των σχεδίων και άλλων ενεργειών που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ως μέρος εθνικών προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 15

Πολυετή προγράμματα

1. Οι ενέργειες στα κράτη μέλη εφαρμόζονται βάσει δύο περιόδων πολυετούς προγραμματισμού, εκάστη των οποίων διαρκεί τρία έτη (2005-2007 και 2008-2010).

2. Για κάθε περίοδο προγραμματισμού, βάσει κατευθυντηρίων γραμμών που αφορούν τις προτεραιότητες των πολυετών προγραμμάτων και ενδεικτικών κονδυλίων που ανακοινώνονται από την Επιτροπή και προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο α), κάθε κράτος μέλος προτείνει ένα σχέδιο πολυετούς προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης στο κράτος μέλος, από την άποψη διακανονισμών υποδοχής, και των διαδικασιών ασύλου, ένταξης και εκούσιας επιστροφής των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 3·
- β) ανάλυση των απαιτήσεων στο συγκεκριμένο κράτος μέλος όσον αφορά την υποδοχή, τις διαδικασίες ασύλου, την ένταξη και την εκούσια επιστροφή και προσδιορισμό λειτουργικών στόχων για την πλήρωση αυτών των απαιτήσεων κατά τη διάρκεια της καλυπτόμενης από τον προγραμματισμό περιόδου·
- γ) παρουσίαση κατάλληλης στρατηγικής για την επίτευξη αυτών των στόχων και την προτεραιότητα που αποδίδεται στην υλοποίησή τους, λαμβανομένων υπόψη της διαβούλευσης με τους εταίρους που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχείο α), καθώς και της συνοπτικής περιγραφής των ενεργειών που προβλέπονται για την εφαρμογή των προτεραιοτήτων·
- δ) μνεία του κατά πόσον η στρατηγική αυτή συνάδει με άλλα περιφερειακά, εθνικά και κοινοτικά μέσα·
- ε) ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο ορίζει, για κάθε προτεραιότητα και κάθε έτος, την προτεινόμενη χρηματοδοτική συμμετοχή του Ταμείου καθώς και το συνολικό ποσό των δημοσίων ή ιδιωτικών συγχρηματοδοτήσεων.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή το σχέδιο πολυετούς προγράμματος το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ανακοίνωση εκ μέρους της Επιτροπής των κατευθυντηρίων γραμμών και των ενδεικτικών κονδυλίων για τη σχετική περίοδο.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 3, τα σχέδια πολυετών προγραμμάτων εντός τριών μηνών από την παραλαβή τους, βάσει των συστάσεων των κατευθυντηρίων γραμμών, οι οποίες θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Άρθρο 16

Ετήσια προγράμματα

1. Τα πολυετή προγράμματα που εγκρίνονται από την Επιτροπή εφαρμόζονται με ετήσια προγράμματα εργασίας.
2. Η Επιτροπή διαβιβάζει στα κράτη μέλη, το αργότερο την 1η Ιουλίου κάθε έτους, εκτίμηση των ποσών που θα τους χορηγηθούν για το επόμενο έτος από τις συνολικές πιστώσεις που διατίθενται στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, υπολογιζόμενων βάσει του άρθρου 17.
3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, το αργότερο την 1η Νοεμβρίου κάθε έτους, το σχέδιο του ετήσιου προγράμματος

για το επόμενο έτος, το οποίο καταρτίζεται σύμφωνα με το εγκεκριμένο πολυετές πρόγραμμα και περιλαμβάνει:

- α) τους γενικούς κανόνες επιλογής των σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος, εφόσον αυτά διαφέρουν από τους κανόνες που περιλαμβάνονται στο πολυετές πρόγραμμα·
- β) περιγραφή των καθηκόντων που πρέπει να εκτελεσθούν από την αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος·
- γ) την προβλεπόμενη χρηματοδοτική κατανομή της συμβολής του Ταμείου μεταξύ των διαφόρων ενεργειών του προγράμματος, καθώς και ένδειξη του απαιτούμενου ποσού για να καλύψει την τεχνική και διοικητική βοήθεια που προβλέπεται στο άρθρο 18 για την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος.

4. Η Επιτροπή εξετάζει την πρόταση του κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη το οριστικό ποσό των πιστώσεων που διατίθενται στο Ταμείο στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού και αποφασίζει τη συγχρηματοδότηση από το Ταμείο το αργότερο την 1η Μαρτίου του σχετικού έτους. Η απόφαση ορίζει το ποσό που χορηγείται στο κράτος μέλος καθώς και την περίοδο επιλεξιμότητας της δαπάνης.

5. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών που επηρεάζουν την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος, πράγμα που συνεπάγεται μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ των ενεργειών υπερβαίνουσα το 10 % του συνολικού ποσού το οποίο χορηγείται σε κράτος μέλος για το οικείο έτος, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή, προς έγκριση, αναθεωρημένο ετήσιο πρόγραμμα, το αργότερο κατά την υποβολή της οριζόμενης στο άρθρο 23 παράγραφος 3 έκθεσης προόδου.

Άρθρο 17

Ετήσια κατανομή των πόρων που διατίθενται για ενέργειες στα κράτη μέλη προβλεπόμενες από τα άρθρα 5, 6 και 7

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει από τα ετήσια κονδύλια του Ταμείου το σταθερό ποσό των 300 000 ευρώ. Αυτό το ποσό ορίζεται σε 500 000 ευρώ ανά έτος για τα έτη 2005, 2006 και 2007 σύμφωνα με τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές προς όφελος των κρατών που προσεχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004.
2. Το υπόλοιπο των διαθέσιμων ετήσιων πόρων κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών ως εξής:
  - α) κατά ποσοστό 30 %, ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων που έχουν γίνει δεκτά σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημεία 1 και 2, κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων ετών·
  - β) κατά ποσοστό 70 %, ανάλογα με τον αριθμό των αναφερομένων, στο άρθρο 3 σημεία 3 και 4, προσώπων, τα οποία έχουν καταχωριστεί κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων ετών.

3. Τα στοιχεία αναφοράς είναι τα τελευταία στατιστικά στοιχεία που δόθηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο για τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων στον τομέα του ασύλου.

Άρθρο 18

Τεχνική και διοικητική βοήθεια

Ένα μέρος της ετήσιας συγχρηματοδότησης που χορηγείται σε κράτος μέλος μπορεί να διατίθεται για την κάλυψη των δαπανών τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που απαιτείται για την προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ενεργειών.

Το ετήσιο ποσό που χορηγείται για τεχνική και διοικητική βοήθεια δεν μπορεί να υπερβαίνει το 7 % της συνολικής ετήσιας συγχρηματοδότησης που χορηγείται σε κράτος μέλος, αυξημένης κατά 30 000 ευρώ.

Άρθρο 19

Ειδικές διατάξεις που αφορούν τα επείγοντα μέτρα

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή κατάσταση των αναγκών και σχέδιο εκτέλεσης των επειγόντων μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 9, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των σχεδιαζομένων μέτρων και των οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεσή τους.

2. Η οικονομική συνδρομή του Ταμείου για τα επείγοντα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 9 έχει περιορισμένη διάρκεια έξι μηνών και δεν υπερβαίνει το 80 % του κόστους κάθε μέτρου.

3. Οι διαθέσιμοι πόροι κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων που δικαιούνται προσωρινής προστασίας σε κάθε κράτος μέλος, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 1.

4. Εφαρμόζονται το άρθρο 20 παράγραφοι 1 και 2, τα άρθρα 21 και 23 έως 26.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 20

Διάρθρωση της χρηματοδότησης

1. Η χρηματοδοτική συμμετοχή του Ταμείου λαμβάνει τη μορφή μη επιστρεπτέων επιχορηγήσεων.

2. Οι ενέργειες που υποστηρίζονται από το Ταμείο συγχρηματοδοτούνται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από άλλες πηγές που καλύπτονται από το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Οι πιστώσεις του Ταμείου είναι συμπληρωματικές προς τις δημόσιες ή εξομοιούμενες δαπάνες που χορηγούν τα κράτη μέλη, για τα μέτρα που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

4. Η κοινοτική συμβολή στα υποστηριζόμενα σχέδια δεν υπερβαίνει:

α) όταν πρόκειται για ενέργειες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη δυνάμει των άρθρων 5, 6 και 7, το 50 % του συνολικού κόστους συγκεκριμένης ενέργειας. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί σε 60 % για ενέργειες που παρουσιάζουν ιδιαίτερη καινοτομία, όπως ενέργειες που αποτελούν το αντικείμενο διεθνικών εταιρικών σχέσεων ή ενέργειες που αφορούν την ενεργό συμμετοχή των αναφερομένων στο άρθρο 3 προσώπων ή οργάνωσεων που έχουν συσταθεί από αυτές τις ομάδες-στόχους και αυξάνεται σε 75 % στα κράτη μέλη που υπάγονται στο Ταμείο Συνοχής·

β) το 80 % του συνολικού κόστους συγκεκριμένης ενέργειας, όταν πρόκειται για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο κοινοτικών ενεργειών δυνάμει του άρθρου 8.

5. Κατά γενικό κανόνα, οι κοινοτικές χρηματοδοτικές ενισχύσεις για ενέργειες υποστηριζόμενες από το Ταμείο χορηγούνται για ανώτατη περίοδο τριών ετών, υπό την επιφύλαξη περιοδικών εκθέσεων προόδου.

Άρθρο 21

Επιλεξιμότητα

1. Οι δαπάνες πρέπει να αντιστοιχούν στις πληρωμές που εκτελούνται από τους τελικούς δικαιούχους. Δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

2. Για να είναι επιλέξιμη για τη συνδρομή του Ταμείου, μια δαπάνη πρέπει να έχει όντως καταβληθεί το ενωρίτερο την 1η Ιανουαρίου του έτους στο οποίο αναφέρεται η απόφαση συγχρηματοδότησης της Επιτροπής, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 3, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών στο πλαίσιο των ενεργειών οι οποίες εφαρμόζονται στα κράτη μέλη δυνάμει των άρθρων 5, 6 και 7 και συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

Άρθρο 22

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων του κοινοτικού προϋπολογισμού πραγματοποιούνται ετησίως βάσει της απόφασης συγχρηματοδότησης της Επιτροπής, που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4.

Άρθρο 23

Πληρωμές

1. Η συμβολή του Ταμείου καταβάλλεται από την Επιτροπή στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.

2. Εντός 60 ημερών από τη θέσπιση της απόφασης για τη συγχρηματοδότηση, καταβάλλεται στο κράτος μέλος η πρώτη προχρηματοδότηση η οποία αντιπροσωπεύει το 50 % του ποσού που διατίθεται στην ετήσια απόφαση της Επιτροπής για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο.

3. Μια δεύτερη προχρηματοδότηση καταβάλλεται εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες μετά την έγκριση από την Επιτροπή έκθεσης προόδου σχετικά με την εκτέλεση του ετήσιου προγράμματος εργασίας καθώς και λογιστικής δήλωσης δαπάνης ύψους τουλάχιστον 70 % του ποσού της αρχικής καταβολής. Το ποσό της δεύτερης προχρηματοδότησης που καταβάλλεται από την Επιτροπή δεν υπερβαίνει το 50 % του συνολικού ποσού χρηματοδότησης που διατίθεται με την απόφαση συγχρηματοδότησης ή, εν πάση περιπτώσει, το υπόλοιπο μεταξύ του ποσού κοινοτικών πόρων που πραγματικά καταβλήθηκαν από το κράτος μέλος προς όφελος σχεδίων που επελέγησαν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος και του ποσού της πρώτης καταβληθείσας προχρηματοδότησης.

4. Η καταβολή του υπολοίπου λαμβάνει χώρα εντός τριμήνου αφότου η Επιτροπή εγκρίνει την τελική δήλωση εκτέλεσης του ετήσιου προγράμματος και την τελική δήλωση δαπανών οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 24 παράγραφος 3 και το άρθρο 28 παράγραφος 2. Εν ελλείψει, υποβάλλεται αίτηση για την επιστροφή των ποσών που αποδεσμεύονται στο πλαίσιο της πρώτης ή δεύτερης πληρωμής καθ' υπέρβαση της οριστικής δαπάνης που εγκρίθηκε για το Ταμείο εντός της εν λόγω προθεσμίας.

Άρθρο 24

Δηλώσεις δαπανών

1. Για όλες τις δαπάνες που δηλώνει στην Επιτροπή, η αρμόδια αρχή διαβεβαιώνει ότι η διαχείριση των εθνικών προγραμμάτων εφαρμογής γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές ρυθμίσεις και ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι δηλώσεις δαπανών επικυρώνονται από άτομο ή τμήμα λειτουργικά ανεξάρτητο από οποιονδήποτε διατάκτη της αρμόδιας αρχής.

3. Εντός εννέα μηνών από την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση συγχρηματοδότησης για την εκτέλεση της δαπάνης, η αρμόδια αρχή διαβιβάζει στην Επιτροπή τελική δήλωση δαπανών. Εν ελλείψει, η Επιτροπή προβαίνει αυτομάτως στον τερματισμό του ετήσιου προγράμματος και την αποδέσμευση των σχετικών πιστώσεων.

Άρθρο 25

Λογιστικοί έλεγχοι και δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη

1. Υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Επιτροπής για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη σε πρώτο βαθμό για το δημοσιονομικό έλεγχο των ενεργειών. Για το σκοπό αυτό, λαμβάνουν ιδίως τα ακόλουθα μέτρα:

- α) διοργανώνουν, βάσει κατάλληλου δείγματος, ελέγχους ενεργειών οι οποίες καλύπτουν το 10 % τουλάχιστον των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για κάθε ετήσιο πρόγραμμα εφαρμογής και αντιπροσωπευτικό δείγμα εγκεκριμένων ενεργειών. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τον κατάλληλο διαχωρισμό μεταξύ αυτών των ελέγχων και των διαδικασιών εφαρμογής ή πληρωμής που αφορούν τις ενέργειες·
- β) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν τις παρατυπίες, τις κοινοποιούν στην Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες και την τηρούν ενήμερη όσον αφορά την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών·
- γ) συνεργάζονται με την Επιτροπή για να εξασφαλισθεί ότι η χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων είναι σύμφωνη με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις όταν διαπιστώνεται παρατυπία, λαμβάνοντας υπόψη το μεμονωμένο ή συστηματικό χαρακτήρα της. Οι διορθώσεις συνίστανται σε ολική ή μερική κατάργηση της συμμετοχής της Κοινότητας και οδηγούν, σε περίπτωση μη επιστροφής του ποσού κατά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται από το οικείο κράτος μέλος, στην καταβολή τόκων υπερημερίας, με το προβλεπόμενο στο άρθρο 26 παράγραφος 4 επιτόκιο.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 3, τους κανόνες και τις διαδικασίες όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις που διενεργούνται από τα κράτη μέλη σε συνάρτηση με τις ενέργειες οι οποίες εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6, και 7 και συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

Άρθρο 26

Λογιστικοί έλεγχοι και δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή

1. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούν επιτόπου ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων δειγματοληπτικών ελέγχων, των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με προειδοποίηση τουλάχιστον τριών εργάσιμων ημερών. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το οικείο κράτος μέλος ώστε να της παράσχει κάθε αναγκαία βοήθεια. Υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού του ενδιαφερομένου κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να διενεργήσει επιτόπου έλεγχο για να εξακριβώσει την κανονικότητα μιας ή περισσότερων πράξεων. Υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

2. Εάν, μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων επαληθεύσεων, η Επιτροπή συμπεράνει ότι κράτος μέλος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του δυνάμει του άρθρου 25, αναστέλλει την ενδιάμεση πληρωμή ή την τελική πληρωμή στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης του Ταμείου για τα οικεία ετήσια προγράμματα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν ένα κράτος μέλος δεν έχει εφαρμόσει τις ενέργειες που συμφωνήθηκαν στην απόφαση συγχρηματοδότησης, ή
- β) εάν το σύνολο ή μέρος μιας ενέργειας δεν δικαιολογεί ούτε μέρος ούτε το σύνολο της συγχρηματοδότησης του Ταμείου, ή
- γ) εάν υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ικανές να οδηγήσουν σε παρατυπίες συστηματικού χαρακτήρα.

Στις περιπτώσεις αυτές η Επιτροπή, αφού εκθέσει τους λόγους, ζητεί από το κράτος μέλος να υποβάλει τις παρατηρήσεις του και, αν απαιτείται, να επιφέρει τις ενδεχόμενες διορθώσεις εντός ταχώς προθεσμίας.

3. Μετά την εκπνοή της προθεσμίας που τάσσεται από την Επιτροπή, εάν δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία και εάν το κράτος μέλος δεν έχει επιφέρει διορθώσεις, η Επιτροπή μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν παρατηρήσεις του, να αποφασίσει εντός τριών μηνών:

- α) να μειώσει την ενδιάμεση πληρωμή ή την τελική πληρωμή, ή
- β) να επιφέρει τις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις, καταργώντας εν όλω ή εν μέρει, τη συμμετοχή του Ταμείου στις συγκεκριμένες ενέργειες.

Εάν δεν ληφθεί απόφαση δυνάμει των στοιχείων α) ή β), παύει αμέσως η αναστολή των πληρωμών.

4. Κάθε ποσό αχρεωστήτως καταβληθέν ή ανακτήσιμο επιστρέφεται στην Επιτροπή. Εάν το οφειλόμενο ποσό δεν επιστραφεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την Επιτροπή, τότε αποφέρει τόκους με το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης σε ευρώ, προσαυξημένο κατά 3,5 μονάδες. Το επιτόκιο αναφοράς στο οποίο εφαρμόζεται η προσαύξηση είναι το επιτόκιο που ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα της καταληκτικής ημερομηνίας πληρωμής, όπως αυτό δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

5. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 3, τους κανόνες και τις διαδικασίες όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις που διενεργούνται από την Επιτροπή

στο πλαίσιο των ενεργειών οι οποίες εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 και συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 27

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση του Ταμείου, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

2. Το Ταμείο υπάγεται σε τακτική αξιολόγηση, εκ μέρους της Επιτροπής, σε σύμπραξη με τα κράτη μέλη, προκειμένου να εκτιμούνται η καταλληλότητα, η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος των ενεργειών σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 1. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των ενεργειών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Ταμείου και εκείνων που επιδιώκονται βάσει άλλων σχετικών κοινοτικών πολιτικών, πράξεων και πρωτοβουλιών.

Άρθρο 28

Εκθέσεις

1. Σε κάθε κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζει την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του σχεδίου.

Προς τούτο, οι συμφωνίες και οι συμβάσεις που η αρμόδια αρχή συνάπτει με τις οργανώσεις οι οποίες είναι υπεύθυνες για την εκτέλεση των ενεργειών περιλαμβάνουν ρήτρες σχετικές με την υποχρέωση υποβολής τακτικών αναλυτικών εκθέσεων προόδου για την υλοποίηση των ενεργειών αυτών και αναλυτική τελική έκθεση για την υλοποίηση, ως προς το βαθμό στον οποίο επετεύχθησαν οι οριζόμενοι στόχοι.

2. Εντός εννέα μηνών από την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών που ορίζεται στην απόφαση συγχρηματοδότησης για κάθε ετήσιο πρόγραμμα, η αρμόδια αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή τελική έκθεση για την υλοποίηση καθώς και τελική δήλωση δαπανών, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24 παράγραφος 3.

3. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή:

α) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006, έκθεση αξιολόγησης για την εφαρμογή των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο·

β) το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2009 και στις 30 Ιουνίου 2012, έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών:

- α) το αργότερο στις 30 Απριλίου 2007, ενδιάμεση έκθεση για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και για τα ποιοτικά και ποσοτικά ζητήματα της λειτουργίας του Ταμείου, συνοδευόμενη, ενδεχομένως, από προτάσεις τροποποίησης·
- β) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2009, ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης συνοδευόμενη από πρόταση σχετικά με τη μελλοντική πορεία του Ταμείου·
- γ) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2012, έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Πολυετές πρόγραμμα 2005-2007

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 15, εφαρμόζεται το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος για την περίοδο 2005-2007:

- α) το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου 2005, η Επιτροπή κοινοποιεί στα κράτη μέλη τις κατευθυντήριες γραμμές προγραμματισμού και τα ενδεικτικά κονδύλια που τους διατίθενται·
- β) το αργότερο την 1η Μαΐου 2005, τα κράτη μέλη διορίζουν την εθνική αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 13 και υποβάλλουν την πρόταση πολυετούς προγράμματος για την περίοδο 2005-2007 που αναφέρεται στο άρθρο 15·
- γ) η Επιτροπή εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 3, τα πολυετή προγράμματα εντός δύο μηνών το πολύ από την παραλαβή της πρότασης πολυετούς προγράμματος.

Άρθρο 30

Ετήσιο πρόγραμμα 2005

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 16, εφαρμόζεται το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής κατά το οικονομικό έτος 2005:

- α) το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου 2005, η Επιτροπή ανακοινώνει στα κράτη μέλη την εκτίμηση των ποσών που τους διατίθενται·
- β) το αργότερο την 1η Ιουνίου 2005, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή την πρόταση ετήσιου προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 16· η πρόταση συνοδεύεται από λεπτομέρειες για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία τίθενται σε εφαρμογή προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων·
- γ) η Επιτροπή θεσπίζει τις αποφάσεις συγχρηματοδότησης εντός δύο μηνών το πολύ από την παραλαβή του σχεδίου ετήσιου προγράμματος, κατόπιν επαληθεύσεως των στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Οι δαπάνες που έχουν πραγματικά καταβληθεί μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2005 και της ημερομηνίας θέσπισης των αποφάσεων συγχρηματοδότησης, μπορούν να επιλέγονται προκειμένου να υποστηριχθούν από το Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Επανεξέταση

Το Συμβούλιο επανεξετάζει την παρούσα απόφαση βάσει πρότασης της Επιτροπής έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010.

Άρθρο 32

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2004.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. P. H. DONNER